

Feldstutzer M1851

Nedílnou součástí armád 19. století bývala lehká pěchota, která uměla střílet lépe než pěchota řadová a byla schopna plnit složitější taktické úlohy. Přicházeli k ní muži, kteří uměli lépe střílet. Poněkud jinak tomu bývalo ve Švýcarsku, kde uměl z domova střílet kdekdo a dobře vycvičení švýcarští muži přímo vyžadovali přesné palné zbraně. Ostatně byli to svobodní občané a nechávat je vybijet v boji zblízka nebylo ekonomické a ve víceméně svobodné společnosti ani politicky únosné.

Když se na Feldstutzer M1851 podíváte poprvé, vypadá jako nezdobená a přísně účelná terčovnice

Armády Francie, Velké Británie a habsburské monarchie kolem poloviny 19. století zavedly zbraně, které měly ráži mezi 13 a 17 mm, nabíjely se expanzními nebo kompresními střelami o hmotnosti 28 až 40 g a byly vybaveny poměrně přesnými mířidly. Nové střely se nabíjely v mírně podkaliberní podobě a vývrt utěsnily až údery nabíjáků, nebo roztažením tlakem plynů při výstřelu. Šlo je nabíjet rychleji a byly přesnější než původně používané sférické střely.

Už od konce napoleonských válek trvala ve Švýcarsku snaha sjednocovat výzbroj vojáků z jednotlivých kantonů. Povedlo se to až po roce 1848, kdy začala platit federální ústava. Vzniklo konfederální ministerstvo války, které chtělo mimo jiné sjednotit dosud roztržitou výzbroj. Jedním z prvních výstupů těchto

Stavitelná spoušť je opatřena napínáčkem

snah byl štuc pro ostrostřelce model 1851, nazývaný v literatuře *Feldstutzer model 1851* nebo také *Eidgenössischer Stutzer*. V anglicky psaných zdrojích zbraň najdeme jako *Federal Carbine 1851*.

Standardizace výzbroje ostrostřelců

Už před rokem 1848 švýcarská armáda zahrnovala mimo jiné 71 ostrostřeleckých rot, složených z mladých svobodných dobrovolníků, kteří dokonale ovládali svoje pušky. Používali vlastní civilní zbraně a měli plnit úkoly, jež by se dnes blížily snad až práci odstřelovačů. K puškám museli mít bodáky, lovecké tesáky, lovecké brašny na příslušenství a prachovnice. Jejich uniforma byla tmavě zelená a byly dány také rozměry a ráže pušek, které si měli přinést.

V roce 1850 už nový zákon nařídil standardizaci jejich zbraní. Výbor, který byl k tomuto účelu sestaven z velitelů rot (nikoliv tedy z úředníků), předložil návrhy 1. července 1850 a dne 13. května 1851 je spolková rada přijala. Délka nové perkusní pušky měla být 1260 mm s hlavní dlouhou 900 mm a hmotnost 5–6 kg. Ráže byla stanovena na 10,4 mm, tedy

Signatura výrobce dokládá, že tato švýcarská zbraň vznikla víc než 300 km od švýcarských hranic ve Frankfurtu nad Mohanem